

**UCHWAŁA NR XIII/61/2015
RADY GMINY BAKAŁARZEWO**

z dnia 30 grudnia 2015 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i
Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr II/11/2014 Rady Gminy Bakałarzewo z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 r.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2016 r.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr inż. Grzegorz Kozłowski

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok

Wprowadzenie

Skala problemów związanych z alkoholem między innymi przestępczość, zakłócanie porządku publicznego, wypadki drogowe, przemoc w rodzinie, utrata pracy i bezrobocie, ubóstwo, bezdomność jest na tyle poważna, że każda gmina zobligowana jest ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286) do corocznego uchwalania przez Radę Gminy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który wpisuje się w cele i zadania przyjęte do realizacji w ramach Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bakalarzewo przyjętej Uchwałą Nr XLVI/264/14 Rady Gminy Bakalarzewo z dnia 14 października 2014 r.

Zgodnie z treścią tej ustawy gminy obowiązane są do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integrację społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Osoby, instytucje i organizacje pozarządowe wnosząc swoje doświadczenie i inicjatywę w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych są integralną częścią systemu pomocy utworzonego w Gminie Bakalarzewo.

Program dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych w gminie Bakalarzewo i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

I. Diagnoza

Diagnoza powstała w oparciu o dane pozyskane od następujących podmiotów:

- referaty Urzędu Gminy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Posterunek Policji w Filipowie,
- Zespół Szkół w Bakalarzewie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach,
- Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Suwałkach.

Struktura demograficzna Gminy Bakalarzewo

Gminę Bakalarzewo zamieszkują 3247 osób (stan na 30.11.2015 r.), z czego:

- 676 osób w wieku przedprodukcyjnym, to jest do 18 r. życia 2039 osób w wieku produkcyjnym, to jest kobiety i mężczyźni w wieku 18 - 67 lat,
- 532 osoby w wieku poprodukcyjnym, to jest kobiety i mężczyźni powyżej 67 lat.

Osoby te zamieszkują w 32 wsiach, z czego najliczniejszą jest sama miejscowość Bakalarzewo licząca 846 osób.

W Gminnym Zespole Szkół w Bakalarzewie uczy się aktualnie 313 dzieci, w tym w gimnazjum – 90, w szkole podstawowej łącznie z klasą „0” -223 oraz do przedszkola uczęszcza 26 dzieci. To one są tzw. bazą do prowadzenia działań profilaktycznych.

Na terenie gminy zamieszkują 53 osoby bezrobotne zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Suwałkach, z których 31 osób to kobiety i 22 osoby to mężczyźni. Bezrobotni w wieku do 25 roku życia to 16 osób, 28 osób długotrwale bezrobotnych i tylko 3 osoby są z prawem do zasiłku dla bezrobotnych (dane ze statystyk PUP Suwałki na 31.10.2015 r.), a jak wynika z wielu statystyk bezrobocie jest przeważającym powodem do nadużywania alkoholu.

Sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy jest prowadzona w 11 punktach, z których 7 jest umiejscowionych w samej miejscowości Bakalarzewo, z czego 3 punkty prowadzą sprzedaż alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży (1 powstał w październiku 2015 r.) natomiast 4 – poza miejscem sprzedaży (1 powstał w czerwcu 2015 r.).

Pozostałe 4 punkty są położone w miejscowościach Karasiewo, Kamionka Poprzeczna, Stara Chmielówka i Zdręby. Są to punkty prowadzące sprzedaż alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży. Na 1 punkt sprzedaży alkoholu przypada 295 osób.

W 2014 r. w punktach tych dokonano sprzedaży alkoholu na łączną kwotę 1.639.369,24 zł co przekładając na cenę 1 litra czystego spirytusu daje 16.072 litrów, a przeliczając to na liczbę mieszkańców naszej gminy – to wynik 4,95 litra czystego spirytusu na 1 mieszkańca, a więc nastąpił wzrost w stosunku do roku 2013 co do spożycia napojów alkoholowych.

To fakt, że zakupu na terenie naszej gminy dokonują również mieszkańcy z innych terenów – szczególnie w okresie letnim – ale też nasi mieszkańcy kupują alkohol poza terenem gminy, tak więc rachunek prawie wyrównuje się.

Należy dodać, że spożywany też jest przez naszych mieszkańców alkohol bez akcyzy czyli nabywany z nielegalnych źródeł, również własnej produkcji.

Wzrost spożycia alkoholu przekłada się na wzrastającą liczbę osób uzależnionych od alkoholu lub pijących ryzykownie – nadmiernie.

Liczba osób zgłaszanych na przymusowe leczenie:

- w 2013 r. do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 11 wniosków,
- w 2014 r. do 30 listopada wpłynęło 14 wniosków.

W związku z nadmiernym pić jest co raz więcej przestępstw, a przede wszystkim przemocy domowej.

Z danych Posterunku Policji w Filipowie obsługującego teren Gminy Bakalarzewo wynika, że w 2014 r. było przeprowadzonych 10 interwencji domowych, gdzie przyczyną był alkohol, 6 osób zostało doprowadzonych do Policijnej Izby Zatrzymań Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach celem wytrzeźwienia.

Było prowadzonych 7 postępowań karnych - prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu i zatrzymano 7 osobom prawo jazdy. Założono również 12 „Niebieskie Karty” – o 5 więcej w stosunku do 2013 r. - które są prowadzone przez Policję i Zespół Interdyscyplinarny i w przypadku, gdy przemoc nie ustanie – będą prowadzone postępowania karne.

Z powyższego wynika, że należy prowadzić działania profilaktyczne nakierowane szczególnie na dzieci i młodzież aby doprowadzić do zmniejszenia istniejących problemów związanych z alkoholem aczkolwiek nie tylko, gdyż sporadycznie wśród młodzieży uczącej się w szkołach ponadgimnazjalnych pojawia się też sprawa narkotyków. Zmniejszenie występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków wymaga prowadzenia dwóch strategii: zapobiegania i interwencji.

W oparciu o art. 4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust.1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu a także przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2015 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

II. Cele programu:

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z ustaw:

- 1) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 3) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zmierzających do:

- zapobiegania powstawaniu nowych problemów,
- zmniejszania rozmiarów problemów, które aktualnie występują,
- zwiększenia zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

III. Zadania i sposób ich realizacji:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- 1) kontynuację działalności punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w tym dofinansowanie jego prowadzenia, które zapewnia PCPR w Suwałkach,
- 2) bieżące udzielanie informacji osobom zainteresowanym o profesjonalnych placówkach zajmujących się problemami alkoholowymi - GOPS,
- 3) zlecenie przeprowadzania wywiadów środowiskowych w rodzinach z problemem uzależnień i przemocy dla pracowników socjalnych GOPS,
- 4) prowadzenie działań motywacyjnych w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu w celu podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego, a w stosunku do osób nie wyrażających zgody na to leczenie, kierowanie do Sądu Rejonowego w Suwałkach wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, uiszczanie opłat za złożenie wniosku,
- 5) kierowanie na badania pozwalające ustalić uzależnienie od alkoholu oraz opłacanie kosztów opinii biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - (psycholog i psychiatra),
- 6) współpracę z placówkami leczenia odwykowego i dofinansowanie ich działalności oraz współpracę z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Suwałkach w zakresie specjalistycznej pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz z innymi instytucjami zajmującymi się terapią osób uzależnionych,
- 7) udzielanie pomocy kuratorom sądowym wykonującym nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) w oparciu o gminny system wsparcia dla ofiar przemocy domowej, współpraca oraz przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, materialną, medyczną, prawną i psychologiczną (współpraca z GOPS, Policją, Ośrodkiem Zdrowia, kuratorami społecznymi oraz Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Suwałkach na bazie Zespołu Interdyscyplinarnego),
- 2) pomoc dla dzieci z grupy ryzyka i rodzin alkoholowych w zakresie wsparcia terapeutycznego w nauce, zaburzeniach zachowań i funkcjonowaniu psychospołecznym w trakcie trwania roku szkolnego – pomoc psychologiczna i logopedyczna oraz pedagogiczna na bazie Zespołu Szkół w Bakalarzewie,
- 3) szkolenia dla przedstawicieli placówek i instytucji włączonych w system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, poprzez:

- 1) organizowanie na terenie szkół i finansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, w tym realizacja m.in. programu profilaktycznego „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, także kampanii „Postaw na rodzinę”

- 2) współorganizacja i dofinansowanie imprez profilaktycznych, sportowych i kulturalno – oświatowych skierowanych do lokalnej społeczności,
- 3) organizacja popołudniowych zajęć sportowych również poza terenem gminy oraz zajęć innych m.in. kulturalnych w dni wolne od nauki szkolnej i pracy, dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz finansowanie wynagrodzenia osób prowadzących te zajęcia,
- 4) organizowanie innych aktywnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka, m.in. wycieczki krajoznawcze, biwaki, plenery,
- 5) organizowanie w szkołach, bibliotece i świetlicy różnych konkursów (recytatorskich, malarskich i sportowych) o tematyce alkoholowej i narkomanii,
- 6) prenumerata czasopism, zakup książek, ulotek, broszur, poradników o tematyce alkoholowej w celu zaopatrzenia szkół, bibliotek oraz punktu konsultacyjnego w materiały edukacyjne,
- 7) dofinansowanie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży (kolonie socjoterapeutyczne) z rodzin z problemem alkoholowym,
- 8) podejmowanie i sfinansowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, w tym między innymi „Szkoła dla rodziców i wychowawców”,
- 9) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych dla nauczycieli deklarujących gotowość podjęcia pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą,
- 10) szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych,
- 11) finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, a mianowicie:

- 1) tworzenie warunków do kulturalnego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież na bazie szkół i biblioteki, a w tym dofinansowanie wyposażenia w urządzenia i materiały szkół i biblioteki umożliwiających prowadzenie zajęć popołudniowych z dziećmi i młodzieżą oraz dla dorosłych,
- 2) współpraca z placówkami ochrony zdrowia zajmującymi się diagnostyką, terapią i rehabilitacją osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i współuzależnionych – m.in. Poradnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Suwałkach, Szpitalem Psychiatrycznym w Suwałkach, biegłymi sądowymi orzekającymi o uzależnieniu oraz innymi w miarę dostępności,
- 3) współpraca z fundacjami i stowarzyszeniami, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji oraz wspieranie ich działalności.

IV. Koordynacja realizacji programu oraz kompetencje Komisji.

- 1) Koordynację realizacji programu zapewnia Przewodniczący Komisji, organizując jej pracę, powierzając wykonanie określonych zadań poszczególnym członkom Komisji.
- 2) Prace Komisji są dokumentowane.
- 3) Obsługę prawną i administracyjną realizacji Programu zapewnia Urząd Gminy.
- 4) Kompetencje Komisji:
 - inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii.
 - motywowanie osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu i ich rodzin do rozpoczęcia procesu leczenia,
 - podejmowanie czynności zmierzających do orzekania przez sąd orzeczeń o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.
 - opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności limitu i lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałą Rady Gminy,

- członkowie Komisji uczestniczą w kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przy czym zespół do przeprowadzania kontroli powołuje Wójt.
- stosowanie narzędzia „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia wiadomości o stosowaniu przemocy przez osoby nadużywające alkoholu lub uzależnione od alkoholu.

5) Harmonogram spotkań Komisji:

- posiedzenia Komisji odbywają się raz na dwa miesiące (6 spotkań w roku), chyba że wystąpią istotne sprawy lub wydarzenia, gdzie spotkanie komisji będzie konieczne poza planowo,
- terminy spotkań Komisji ustala Przewodniczący Komisji i zawiadamia o nich członków Komisji pisemnie lub telefonicznie.

V. Partnerzy Gminy w realizacji Gminnego Programu:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach,
- Podstawowa Opieka Zdrowotna,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Policja,
- Sąd Rejonowy,
- Zespół Szkół w Bakalarzewie,
- organizacje pozarządowe.

Program ten stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bakalarzewo. Wójt Gminy składa sprawozdanie z wykonania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Radzie Gminy raz w roku, do końca I kwartału za rok poprzedni.

VI. Zabezpieczenie finansowe realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

Finansowanie realizacji niniejszego programu będzie dokonywane w ramach środków własnych gminy Bakalarzewo z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez przedsiębiorców prowadzących ich sprzedaż.

W projekcie budżetu gminy na 2016 r. zaplanowano wpływ z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 33.600,00 złotych z czego:

- kwotę w wysokości 25.100,00 przeznacza się na realizację zadań zawartych w programie dotyczącym profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i będą się one znajdować w strukturze budżetu gminy - merytorycznie w dziale 851, rozdziale 85154 – „przeciwdziałanie alkoholizmowi”,
- kwotę w wysokości 8.500,00 przeznacza się na realizację zadań zawartych w programie dotyczącym profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii i będą się one znajdować w strukturze budżetu gminy – merytorycznie w dziale 851, rozdziale 85153 – „zwalczanie narkomanii”.

VII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Przewodniczącemu Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 120,00 zł brutto za jedno posiedzenie.

2. Członkom Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 100,00 zł brutto za jedno posiedzenie.

3. Podstawą wypłacenia wynagrodzenia jest:

- 1) potwierdzenie podpisem na liście obecności udziału w posiedzeniu,

- 2) udokumentowanie odbycia posiedzenia protokołem obrazującym przebieg posiedzenia, rozpatrywane zagadnienia i przyjęte ustalenia,
- 3) członkom Komisji będącym pracownikami samorządowymi wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2 przysługuje tylko w przypadkach, gdy posiedzenie odbywa się po godzinach pracy.

4. Członkom Komisji przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży i noclegów w związku z wyjazdami na szkolenia, warsztaty, sympozja i konferencje związane z profilaktyką uzależnień zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.